

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ

W OPOLNIE ZDROJU

„Na ścieżkach zdrowia”

**„Dzisiaj należy wiedzieć
co trzeba poznać
jutro, by radzić
sobie pojutrze „**

Zmiany w osobowości człowieka zachodzą w toku jego działalności. Proces wychowania polega przede wszystkim na planowym, zamierzonym organizowaniu przez wychowawcę ciągu różnorodnych sytuacji, w których wychowanek może przejawiać swą aktywność i trenować określone zachowania. Kształtowanie pożądanych cech i dyspozycji, a więc świadome oddziaływanie na wychowanków wymaga podjęcia przez nich określonych rodzajów działań, stąd w organizacji procesów wychowania niezbędne jest planowanie wszelkich poczynań.

Cel programu wychowawczego

- Kształtowanie osobowości ucznia poprzez wpajanie właściwych postaw wobec siebie i innych oraz umiejętność analizowania różnorodnych zachowań z uwzględnieniem ich warunków.

Zadania szkoły

- Stwarzanie warunków do realizacji procesu wychowawczego.
- Wypracowywanie nowoczesnych metod w pracy wychowawczej z uczniami.
- Współdziałanie z rodzicami i instytucjami wspomagającymi proces wychowawczy.

Szkolny program wychowawczy opracowany został na podstawie :

- 1) Podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. Nr 14 z 1999 r.)
- 2) Oczekiwań rodziców zawartych w ankiecie (luty 2003 r.)
- 3) Oczekiwań uczniów zawartych w ankiecie (styczeń 2003 r.)
- 4) Rozpoznawania potrzeb dydaktyczno – wychowawczych i opiekuńczych wśród młodzieży.
- 5) Wyobrażeń rady pedagogicznej szkoły o programie wychowawczym szkoły i o możliwościach jego realizacji.

Rodzice oczekują od szkoły:

- 1) Wprowadzenia nowych metod, a związku z tym uatrakcyjnienia zajęć dydaktycznych.
- 2) Nauczania samodzielności w poszukiwaniu potrzebnych wiadomości i informacji.
- 3) Przygotowania do kolejnego etapu kształcenia.
- 4) Rozwoju indywidualnych talentów i zdolności.
- 5) Wpojenia prawidłowych zasad relacji międzyludzkich.

Uczniowie oczekują od szkoły :

- 1) Wyrozumiałości ze strony nauczycieli.
- 2) Sprawiedliwego oceniania.
- 3) Organizacji koła informatycznego w klasach młodszych.
4. Zaspokajania potrzeb uczniów według możliwości szkoły.

Nauczyciele oczekują od rodziców :

- 1) Czuwania nad przestrzeganiem przez ich dzieci wewnątrzszkolnych regulaminów.
- 2) Jednolitego oddziaływania wychowawczego.
- 3) Zaangażowania się w życie szkoły.
- 4) Pomocy w zaspakajaniu bieżących potrzeb szkoły.

Proces wspomagania rozwoju ucznia może się dokonywać jedynie przy współudziale środowiska dziecka, dlatego rodzice, współodpowiedzialni za wychowanie, powinni akceptować koncepcję wychowawczą szkoły, a co za tym idzie - działania pedagogów.

Wizja szkoły: Człowiek żyjący w zgodzie ze sobą i z otaczającym go światem.

Misja szkoły: Szkoła stwarza warunki do myślenia, wyzwala aktywność, umożliwia uczniowi świadomy i aktywny wpływ na podnoszenie własnego rozwoju fizycznego, intelektualnego oraz społeczno-moralnego.

Szkoła stwarza warunki do świadomego i aktywnego udziału ucznia w działaniach w zakresie:

- sprawności fizycznej,
- zdrowia psychicznego,
- zdrowia psychicznego,
- ekologii,
- turystyki,
- dążenia do wiedzy, korzystając z kultury informacyjnej,
- samorządności uczniowskiej,
- kultywowania dziedzictwa kulturowego regionu i kraju,
- ducha patriotyzmu i postaw obywatelskich,
- wrażliwości społecznej i otwartości na problemy innych,
- rodziny jako nadrzędnej wartości człowieka.

TEMATYKA	CELE	TREŚCI	OSIĄGNIĘCIA
Samorządność uczniowska	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności porozumiewania się uczniów między sobą, - kształtowanie umiejętności współdziałania i współtworzenia wspólnoty, - rozwijanie poczucia odpowiedzialności i obowiązku, - kształtowanie umiejętności dostrzegania przyczyn i skutków sytuacji konfliktowych, - rozwijanie samorządności i przedsiębiorczości, 	<ul style="list-style-type: none"> - techniki aktywnego słuchania, - praca w zespole, - podział ról i obowiązków w pracy samorządowej, - samorząd uczniowski współgospodarzem szkoły, - rozpoznawanie przyczyn i skutków sytuacji konfliktowych, - poznawanie sposobów rozwiązywania konfliktów, - ocena sytuacji konfliktowych, 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń zna techniki aktywnego słuchania, - zna prawa i obowiązki samorządu uczniowskiego, dyżurnych i innych funkcyjnych, - podejmuje działania na rzecz klasy, szkoły i środowiska lokalnego, - uczestniczy w organizowaniu imprez szkolnych i środowiskowych - zna przyczyny i skutki sytuacji konfliktowych, - zna sposoby rozwiązywania konfliktów, - umiejętnie ocenia sytuacje konfliktowe,
Rodzina jako nadrzędna wartość w życiu człowieka	<ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie roli rodziny w życiu człowieka, - integrowanie wychowawczych relacji szkoły i rodziny, - wzmacnianie prawidłowych relacji dziecka z rodziną, - kształtowanie pozytywnego stosunku do spraw związanych z płciowością człowieka, - wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego, 	<ul style="list-style-type: none"> - rodzina jako grupa społeczna, - wartość tradycji panujących w rodzinie, wspólne świętowanie i spędzanie wolnego czasu, - więzi rodzinne, istota związków uczuciowych (miłości i przyjaźni) między domownikami w życiu człowieka, - podłoże i rodzaje konfliktów rodzinnych oraz próby ich rozwiązywania, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcie rodziny, jej podstawowe funkcje oraz znaczenie w życiu człowieka, - prawidłowo komunikuje się i rozwiązuje konflikty, dostrzega potrzeby własne i innych ludzi, wyraża uczucia, jest asertywny, - bierze aktywny udział w życiu rodziny, - umiejętnie korzysta z mass mediów,

<p>Wychowanie w duchu patriotyzmu oraz kształtowanie postaw obywatelskich</p>	<p>w tym koleżeństwa i przyjaźni,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wpajanie szacunku dla symboli narodowych, religijnych i miejsc pamięci, - rozwijanie i umacnianie tradycji narodowych oraz tożsamości narodowej, - wprowadzanie uczniów w życie społeczne, - kształtowanie postaw obywatelskich, - kształtowanie etyki pracy, - integrowanie szkoły ze społecznością lokalną, 	<ul style="list-style-type: none"> - podstawowa rola dziecka w rodzinie, - różnice w dojrzewaniu psychoseksualnym dziewcząt i chłopców, - symbole narodowe i religijne, ich rola i znaczenie, - odpowiednie zachowanie się w ich obecności, - święta narodowe i religijne, jak rodziła się i umacniała Ojczyzna, - ludzie związani z historią regionu, kraju, - współczesne wydarzenia publiczne w gminie, regionie, kraju, - instytucje samorządu lokalnego – ich rola, znaczenie, zasady funkcjonowania, - wybory do samorządu uczniowskiego, kampania wyborcza, - prawa uczniów, prawa innych, - tradycje kulturalne – rodzinne, lokalne, regionalne i narodowe, - człowiek we współczesnym świecie, - kim chciałbym zostać – co lubię, co potrafię, co jest dla mnie ważne, - my i Unia Europejska, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna wartości i tradycje rodzinne, - świętuje w gronie rodziny, - potrafi określić swoją rolę w rodzinie, - kontroluje swoją pobudliwość, - docenia rolę przyjaźni i miłości w życiu, - zna symbole narodowe i religijne, - odpowiednio zachowuje się w obecności symboli narodowych i religijnych oraz w miejscach szczególnie związanych z historią Narodu i Ojczyzny, - zna obowiązki wobec Narodu i Ojczyzny, - aktywnie uczestniczy w uroczystościach związanych z historią Narodu, Ojczyzny oraz świętami religijnymi, - rozumie znaczenie świętowania i kultywowania tradycji, - zna miejsca szczególnie ważne dla historii, regionu, Ojczyzny, - odnosi się z szacunkiem do ludzi starszych, zasłużonych, - uczestniczy w organizacji akcji o zasięgu regionalnym, państwowym i światowym,
--	--	---	---

<p>Edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie najbliższego środowiska i specyfiki regionu, - rozwijanie wartości rodzinnych związanych z wartościami kulturowymi wspólnoty lokalnej, - kształtowanie postaw patriotycznych związanych z kulturą regionalną, 	<ul style="list-style-type: none"> - otoczenie domu rodzinnego, sąsiedztwa i szkoły, - elementy historii regionu i ich związków z historią i tradycją własnej rodziny, - regionalne tradycje, święta, obyczaje i zwyczaje ludzi zamieszkujących nasze i sąsiednie okolice, - osoby zasłużone dla środowiska lokalnego, popularyzowanie ich wśród społeczności szkolnej, - poznawanie w ramach wycieczek krajoznawczych i turystycznych obszarów naszej okolicy, - gromadzenie i przechowywanie oraz popularyzowanie na forum szkoły i środowiska elementów dziedzictwa kulturowego, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna swój region, - dostrzega związki łączące tradycję swojej rodziny z tradycjami regionu, - świadomie i aktywnie uczestniczy w życiu wspólnoty lokalnej, - odczuwa więzi emocjonalne z miejscem swojego pochodzenia oraz szacunek dla tradycji, - ma poczucie zakorzenienia, zadomowienia, bycia u siebie a nawet dumy z przynależności do miejscowej wspólnoty lokalnej, - przejawia szacunek dla innych kultur, tolerancję i otwartość wobec innych,
<p>Rozwijanie wrażliwości społecznej i otwartości na problemy innych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczenie poprawnego komunikowania się oraz aktywnego słuchania innych, - integrowanie zespołu klasowego, tworzenie pozytywnego klimatu emocjonalnego w grupie, - uświadamianie zagrożeń wpływających z braku tolerancji, - wyrabianie chęci pomagania sobie nawzajem, 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikacja interpersonalna – komunikacja werbalna, niewerbalna, - podstawowe reguły i zasady obowiązujące w relacjach interpersonalnych, - reguły pracy w zespole (kontrakty zespołów, klas) - właściwy obraz siebie, - kultura bycia, - zasady bycia z innymi ludźmi, - uczenie koleżeństwa, przyjaźni, 	<ul style="list-style-type: none"> - umiejętnie słucha, zadaje pytania, wypowiada się, - hierarchizuje wartości i dokonuje właściwych wyborów moralnych, - radzi sobie w otaczającym świecie, z zachowaniem przyjętego systemu wartości, - dostrzega przydatność swojej edukacji, - bierze odpowiedzialność za swój rozwój i swoją przyszłość,

<p>Dążenie do wiedzy – kultura informacyjna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyrabianie chęci pomagania osobom potrzebującym (starszym, chorym, biednym, poszkodowanym w tragediach), - uczenie wyrażania szacunku w stosunku do siebie i drugiego człowieka – kultura osobista, - budzenie szacunku dla osób niepełnosprawnych, - zapoznanie z głównymi założeniami PCK, <ul style="list-style-type: none"> - rozbudzanie i rozwijanie potrzeb czytelniczych i informacyjnych, - kształtowanie nawyków samokształceniowych, - rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów, 	<ul style="list-style-type: none"> miłości, - postawa akceptacji i pozytywnych, wzajemnych relacji, - integracja zespołów klasowych, społeczności całej szkoły, - dobre imię szkoły, - tradycja i zwyczaje szkolne, - imprezy integracyjne (biwaki, wycieczki, uroczystości szkolne, uroczystości klasowe, wspólne wyjścia do kina), - pomoc koleżeńska, - udział w akcjach charytatywnych, lokalnych, ogólnokrajowych i światowych, - niepełnosprawni są wśród nas, - istota koleżeństwa i przyjaźni, wzajemnego szacunku, udzielania sobie pomocy w potrzebie, - historia PCK, główne cele i idee, - działalność SK PCK, <ul style="list-style-type: none"> - sposoby kulturalnego spędzania wolnego czasu, - moje hobby, - samodzielne korzystanie z różnych źródeł informacji, - świat dóbr kultury i sztuki, - rola mediów w życiu człowieka, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna podstawowe gatunki publicystyczne, - przygotowuje skład gazety, - rozpoznaje pozytywne cechy człowieka, - zna autorytety moralne, ich rolę we współczesnym świecie, - zna pojęcia i zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej, - wykazuje asertywność i empatię, - wyraża swoje uczucia, - rozwiązuje konflikt - aktywnie słucha, - dostrzega problemy osób niepełnosprawnych, - włącza się w akcje społeczne wspomagające ludzi potrzebujących (starszych, chorych, biednych, poszkodowanych w tragediach), - zna historię, zakres działalności oraz główne cele PCK, - włącza się w akcje organizowane przez PCK, <ul style="list-style-type: none"> - czyta ze zrozumieniem, - zna postaci wybitnych twórców kultury, ich dzieła, prace, - zna miejsca związane z dobrami kulturowymi, zabytkami, - ocenia swoje zachowania i innych,
--	---	---	---

<p>Turystyka i krajoznawstwo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzanie uczniów w świat kultury, sztuki, - kształtowanie poczucia estetyki, wrażliwości na piękno, - wprowadzanie w świat mediów, - rozumienie języka mediów, - uwrażliwianie i wyczulenie na różne formy manipulacji, <ul style="list-style-type: none"> - rozszerzanie zakresu wiedzy krajoznawczo-turystycznej w aspekcie powszechnym, polskim, europejskim i regionalnym na temat turystyki stosowanej, - rozwijanie świadomej postawy turysty, - przygotowanie do aktywnego udziału w imprezach krajoznawczo-turystycznych, - rozwijanie umiejętności organizowanie imprez, - poznanie kraju ojczystego, rozbudzanie zainteresowania tradycję, - upowszechnianie form czynnego wypoczynku, 	<ul style="list-style-type: none"> - funkcje i charakterystyka komunikatów medialnych, - rola filmu, teatru, jako środka przekazu wartości ogólnoludzkich, - honor i prawda w życiu człowieka, <ul style="list-style-type: none"> - pionierzy turystyki i krajoznawstwa, - społeczna ranga turystyki, - turystyka regionu, - wartości wychowawcze krajoznawstwa i turystyki w szkole (Karta Turysty), - inne formy aktywności krajoznawczo-turystycznej, - bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w czasie zajęć krajoznawczo-turystycznych, - fazy organizacji imprezy, - wdrożenie młodzieży do imprez na orientację, 	<ul style="list-style-type: none"> - przewiduje konsekwencje swoich czynów, słów, - zna rodzaje mediów, - korzysta z różnych źródeł informacji, - wybiera i korzysta z odpowiednich czasopism, programów TV i radiowych, Internetu, - odróżnia prawdę od kłamstwa, fikcję od rzeczywistości, informacje od komentarza, - posługuje się urządzeniami medialnymi oraz informatycznymi, <ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia turystyka, krajoznawstwo, - zna pionierów ruchu turystycznego, - zna Kartę Turysty, - zna lokalne atrakcje turystyczne, w tym zabytki kultury, - rozpoznaje teren, potrafi nanieść informację na mapę, - umiejętnie korzysta z mapy i kompasu, - organizuje rajdy, wycieczki wspólnie z opiekunem z zachowaniem zasad bezpieczeństwa, - korzysta z różnych źródeł w przygotowaniu wycieczki, - szanuje przyrodę, zabytki kultury oraz tradycję, czuje się za nie
---	---	--	--

<p>Edukacja ekologiczna i ochrona środowiska</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozbudzanie potrzeby kontaktu z przyrodą, - uświadamianie odpowiedzialności za stan środowiska w najbliższej okolicy, - dostrzeganie i ocenianie zmian zachodzących w otaczającym środowisku, - uczestnictwo w działaniach mających na celu ochronę środowiska, - prowadzenie obserwacji i doświadczeń badających aktualny stan najbliższego środowiska, - poznanie niekorzystnych skutków ingerencji człowieka w środowisko przyrodnicze, - kształtowanie nawyków ekologicznego życia we własnym domu, 	<ul style="list-style-type: none"> - wpływ codziennych czynności i zachowań w domu, szkole, miejscu zabawy i pracy na stan środowiska naturalnego, - style życia i ich związek z wyczerpywaniem zasobów naturalnych, - przykłady miejsc w najbliższym otoczeniu, w którym obserwuje się korzystne i niekorzystne zmiany zachodzące w środowisku przyrodniczym, - degradacja środowiska – przyczyny, wpływ na zdrowie człowieka oraz jej związek z formami działalności ludzi, - obszary chronione oraz ich znaczenie w zachowaniu różnorodności biologicznej, zasady zachowania się na obszarach chronionych, 	<p>odpowiedzialny,</p> <ul style="list-style-type: none"> - przejawia tolerancję wobec innych kultur, - obserwuje środowisko przyrodnicze, zna jego składniki, - postrzega środowisko przyrodnicze jako całość, - dostrzega i analizuje przebieg i konsekwencję zjawisk przyrodniczych, - zna ekologiczne zagrożenia stwarzane przez człowieka, - dostrzega człowieka jako istotny element środowiska, - znajduje proste rozwiązania dla niektórych problemów, - czuje się odpowiedzialny za dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe regionu, kraju, świata, - postępuje zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”,
<p>Edukacja prozdrowotna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - promocja zdrowia, - kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych, - uświadamianie znaczenia ruchu dla 	<ul style="list-style-type: none"> - różne kategorie zdrowia i choroby, - związek między stanem zdrowia człowieka a jego aktywnością, - znaczenie codziennych nawyków higienicznych, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie wpływ zdrowia na realizację celów życiowych, - podejmuje działania chroniące i umacniające własne zdrowie, - utrzymuje czystość osobistą i

	<p>rozwoju i samopoczucia człowieka,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wpajanie zasad bezpieczeństwa w codziennym życiu, - zapobieganie chorobom społecznym takim jak alkoholizm, nikotynizm, narkomania, - kształtowanie postaw przeciwdziałania zagrożeniom płynącym z rozwoju cywilizacyjnego, - uświadamianie istoty zdrowia psychicznego, - kształtowanie zdrowego stylu odżywiania, - przekazywanie modeli aktywnego spędzania wolnego czasu, - promowanie wiedzy z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, - zapobieganie chorobom zakaźnym, 	<ul style="list-style-type: none"> - higiena otoczenia w trakcie nauki i zabawy, - zasady uczenia się, - łagodzenie dolegliwości za pomocą odpowiedniej dawki ruchu, - metody i warunki uprawiania sportu, - sposoby czynnego wypoczyniania, - bezpieczeństwo podczas zajęć, gier i zabaw, - bezpieczne posługiwanie się przyrządami i urządzeniami codziennego użytku, - bezpieczne kontaktowanie się ze zwierzętami, - zasady nawiązywania kontaktów z osobami obcymi, - bezpieczeństwo w ruchu drogowym, - związek między nałogiem a stanem zdrowia, - sposoby obrony przed namowami do przyjęcia środków uzależniających, - istota zakażenia HIV (AIDS), - możliwość uzyskania pomocy przez osoby uzależnione, - system wspierania ludzi uzależnionych oraz członków ich rodziny, - pojęcie zdrowia psychicznego, zagrożenia oraz sposoby zapobiegania im, - zasady współżycia społecznego i relacji międzyludzkich, 	<p>otoczenia, w którym przebywa,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady higieny pracy umysłowej, zorganizowania miejsca nauki, - posiada umiejętność aktywnego uczenia się, - systematycznie dozuje swój wysiłek fizyczny, - wypoczywa w sposób aktywny, - przybiera prawidłową pozycję ciała, - dobiera i podejmuje odpowiednią dla siebie formę aktywności ruchowej, - przestrzega zasad BHP w czasie gier i zabaw, - bezpiecznie używa narzędzi i korzysta z urządzeń, - nawiązuje kontakty z obcymi z zachowaniem własnego bezpieczeństwa, - porusza się bezpiecznie po ulicy, - przewiduje skutki swoich zachowań, odrzuca zachowania niosące ze sobą zagrożenia, - zna rodzaje uzależnień i ich wpływ na zdrowie i życie, - potrafi odmówić przyjęcia, spożycia alkoholu, papierosów, narkotyków, - zna możliwości zarażenia się wirusem HIV i sposoby uniknięcia zarażenia, - rozpoznaje stan stresu u siebie i
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - rodzaje i wartość odżywcza produktów spożywczych, - sposoby odżywiania w zależności od wieku, płci, stanu zdrowia i rodzaju aktywności, - wpływ odżywiania na zdrowie, - organizacja uczenia się, czasu wolnego, - radzenie sobie w sytuacjach trudnych, - poszukiwanie pomocy i wsparcia, - zachowania sprzyjające i zagrażające zdrowiu, - zrozumienie i akceptacja przemian okresu dojrzewania, - uczestnictwo w działaniach przybliżających zasady udzielania pierwszej pomocy, - systemy ratownictwa (straż pożarna, pogotowie, policja) - źródło, objawy oraz sposoby zapobiegania chorobom zakaźnym, 	<p>innych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje metody radzenia sobie w sytuacjach stresowych, - kontaktuje się z ludźmi w sposób niekonfliktowy, - zna wartość odżywczą spożywanych produktów żywnościowych, - rozumie związek między sposobem odżywiania się a stanem zdrowia, - potrafi ułożyć prawidłowy jadłospis dla siebie i członków swojej rodziny, - prowadzi aktywny tryb życia (uprawianie sportu, turystyki), - umiejętnie gospodaruje własnym czasem, - zna zagrożenia płynące z rozwoju cywilizacyjnego, rozumie ich przyczyny oraz sposoby przeciwdziałania im (choroby, przestępczość, katastrofy ekologiczne), - potrafi prawidłowo zareagować w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia,, - zna współcześnie występujące choroby zakaźne, wie, jak się rozprzestrzeniają oraz jak można się ich ustrzec,
--	--	---	--

Po realizacji programu wychowawczego oczekujemy, że absolwent naszej szkoły będzie:

1) obowiązkowy, odpowiedzialny, solidny

A to znaczy, że będzie :

- znał swoje prawa w szkole i w domu,
- rozumiał sens swoich szkolnych i domowych obowiązków i realizował je,
- planował działanie i przewidywał jego efekty,
- posiadał własne zdanie o różnych sprawach i będzie gotów prezentować je innym, respektując ich prawo do odmienności w tym względzie,
- dbał o własny wygląd, higienę osobistą i zdrowie,
- uczestniczył we wspólnych działaniach podejmowanych na terenie klasy i szkoły,
- przejawiał postawy patriotyczne,
- odpowiedzialny za dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe regionu, kraju i świata,

2) samodzielny, zaradny, otwarty

A to znaczy, że będzie :

- znał różne źródła zaspokajania swych zainteresowań i korzystał z nich,
- miał własne pomysły na rozwiązanie napotkanych problemów,
- wykazywał konsekwencję w realizacji swych zamierzeń,
- asertywny, będzie umiał bronić swego zdania,

3) uczciwy, prawdomówny

A to znaczy, że będzie :

- starał się zasłużyć na zaufanie innych poprzez wybieranie zachowań szczerych i uczciwych,
- umiał przyznać się do zachowania nieuczciwego i będzie gotowy ponieść jego konsekwencje,

4) kulturalny, szanujący innych, gotowy do niesienia pomocy

A to znaczy, że będzie :

- dobrze znał nawet złożone normy zachowania obowiązujące w jego środowisku szkolnym i domowym,
- używał języka uprzejmego i oddającego uszanowanie dla innych,
- potrafił właściwie zachować się w różnych sytuacjach pozaszkolnych i pozadomowych,
- dostrzegał zmiany zachodzące w otaczającym środowisku,
- przejawiał wrażliwość na problemy innych ludzi,

5) krytyczny wobec siebie i innych

A to znaczy, że będzie :

- potrafił zachowanie własne i innych odnieść do systemu wartości obowiązujących nie tylko w społeczności lokalnej, ale też w naszym kręgu cywilizacyjnym,
- rozpoznawał zagrożenie cywilizacyjne oraz nabywa umiejętności właściwego zachowania się w sytuacjach trudnych,
- z dystansem podchodził do zalewu informacji płynących ze świata zewnętrznego a zwłaszcza ze środków masowego przekazu.